

Ønsker bedre holdninger. I høst lanserte statsråd Sylvia Brustad ideen om at Sjøfartsdirektoratet og Redningsselskapet sammen skal få til en holdningskampanje rettet mot voksne menn. Her er ministeren sammen med fungerende sjøfartsdirektør Sigurd Gude og Hilde Hamre fra Redningsselskapet.

FOTO: REDNINGSSSELKAPET

UNNGÅ KØ – TA BÅTFØRERBEVIS NÅ!

Er du født 1. januar 1980 eller senere, og skal føre fritidsbåt med lengde over 8 meter, eller som har motor med effekt mer enn 25 HK, da må du ha båtførerbevis fra 1. mai 2010. Rundt 100 000 personer må ta båtførerbevis innen sommeren, noe som kan bli et problem dersom alle venter til i siste liten.

- Vi kan ikke garantere at det ikke blir ventetid, dersom alle venter til rett før sommeren med å ta båtførerbevis, sier Bjørn Reppe i Sjøvett og fritidsfartøyavdelingen i Sjøfartsdirektoratet. Han påpeker at det er firmaet Norsk Test AS som skal stå for gjennomføring av prøver og utstedelse av båtførerbevis på oppdrag fra Sjøfartsdirektoratet. Men selv om firmaet har opparbeidet mange teststeder, så kan det altså bli ventetid dersom mange nok utsetter det å ta prøven.

Kurs eller på egenhånd

Etter første mai 2010 er det ingen vei utenom for dem som blir berørt av kravet til båtførerbevis.

- Etter denne datoen har man ikke lov å føre båt i henhold til kravet uten å ha båtførerbeviset på plass, sier Reppe. Han tror og håper mange vil strømme til for å ta prøven når julefeiringen er over og folk begynner å planlegge våren og sommeren. Det er lov å ta prøven allerede når man er fylt 14 år. Sertifikatet vil da bli utstedt på 16-årsdagen. Selv om det nå er et krav om båtførerbevis for dem som omfattes av regelverket, så er det ikke krav til at man må ta kurs før man tar prøven.

Her kan den enkelte selv velge om han vil lese seg til det eller ta et kurs.

- Det finnes mange tilbud om kurs, og for mange vil nok dette være nyttig i forhold til å lese selv, sier Reppe. Han påpeker at Sjøfartsdirektoratet ikke godkjenner de enkelte kurssteder i og med at det ikke er krav til kurs for å ta båtførerprøven. Det er mye informasjon om båtførerprøven på Sjøfartsdirektoratets nettside. Her kan man også finne link til Norsk Test AS, dersom man har spørsmål knyttet til hvor og når man kan ta en slik prøve.

Mye farligere enn å kjøre bil!

- Av statistikken ser vi at nesten ingen ungdommer, barn eller kvinner mister livet i forbindelse med båtulykker. Det er gjerne middelaldrende eller eldre menn som faller over bord og forulykker, forteller underdirektør Bjørn Reppe. Transportøkonomisk institutt har regnet ut at risikoen for ulykker i båt er ni ganger større enn om man kjører bil.

- Vi oppfordrer derfor alle, også de som er født før 1980, til å ta båtførerbevis, sier Reppe.

Noen vanlige spørsmål og svar:

Hvem må ha båtførerprøven fra sommeren av?

Er du født 1. januar 1980 eller senere, og skal føre fritidsbåt med lengde over 8 meter eller som har motor med effekt mer enn 25 HK, da må du fra 1. mai 2010 ha båtførerbevis.

Hvor kan jeg ta båtførerprøven?

Det er firmaet Norsk Test AS som utsteder bevis og gjennomfører prøver. De har mange teststeder rundt om i hele landet.

Se www.norsktest.no for mer informasjon.

Må jeg ta kurs først?

Nei, man trenger ikke ta kurs. Men det kan være nyttig med tanke på det man skal lære for å føre en båt på en trygg og sikker måte.

Hva koster det å ta båtførerprøven?

Det koster 525,- å ta prøven – inkludert det som det koster å produsere kortene og utsendelse (Denne prisen kan bli justert fra neste år). I tillegg må man regne med noen hundrelapper til nødvendig litteratur. Velger man å ta kurs, så vil prisene variere. Det er mange som annonserer med kurs i lokale aviser, så følg med der dersom du vil gå på kurs i forkant av prøven.

Trenger jeg bevis dersom båten går saktere enn 10 knop?

Det vil avhenge av størrelsen på båt og motor, i og med at fart ikke er brukt som krav til bevis. Er båten over 8 meter eller har mer enn 25 HK, så må du ha bevis, dersom du er født etter 1. januar 1980.

Fiskeflåten: - Må få bedre holdning til sikkerhet

Sjøfartsdirektoratets kampanje med økt tilsyn av fiskeflåten avslørte store mangler i sikkerhetsarbeidet. Nå går næringen sammen med direktoratet for å ta tak i problemet.

➤ Lars Alvestad, underdirektør Sjøfartsdirektoratet

Sjøfartsdirektoratet har fulgt nøye utviklingen i fiskeflåten innenfor sikkerhet og etterlevelsen av regelverk. Fiskere og redere har i alle år vist en fantastisk evne til omstilling og handlekraft, tatt i betraktning skiftende politikk og regulering. Dette gjelder både fiskeriforvaltning samt nye forskrifter og regelverk innen sikkerhet. Men, basert på tilbakemeldinger fra næringen og Sjøfartsdirektoratets egne inspektører, hadde direktoratet en følelse av at regelverket ikke ble skikkelig etterlevd og at det fantes dårlige holdninger til en strukturert sikkerhetstenkning.

Kampanje

Skjemaer som direktoratet sendte ut for å kartlegge tilstanden i flåten ble i liten grad besvart, og dette medførte at det var vanskelig å danne seg et godt bilde av hvordan sikkerhetskulturen var etablert. For å få oversikt over situasjonen gjennomførte Sjøfartsdirektoratet derfor en kampanje med uanmeldte tilsyn, slik at man kunne komme med nødvendige tiltak og retningslinjer. Kampanjen ble varslet i media, og sjekklisterne inspektørene brukte ved inspeksjon ble lagt ut på direktoratets nettside.

Nedslående resultater

I januar i år startet Sjøfartsdirektoratet med uanmeldte tilsyn. Dette fortsatte hele vinteren og sensommeren. Resultatene var nedslående. Av nærmere 500 kontrollerte fartøyer ble 50 % tilbakeholdelser basert på over 2300 pålegg. Enkeltvis og samlet er disse graverende og underbygger påstanden om manglende sikkerhetskultur blant redere og den enkelte fisker. Hoveddelen av påleggene gikk på navigasjonsinstrumenter, manglende og ikke oppdaterte kart for fartsområdet, mangler ved redningsflåter, redningsdrakter og vester, luker og lukkeanordninger for lufttilførsel, lasterom og brennoljesystemer, installasjon og vedlikehold av elektriske anlegg, samt manglende stabilitetsdokumentasjon og forståelse for behovet for dette for å ha en sikker drift.

System

Nedslående resultater til tross; Sjøfartsdirektoratet berømmer samtidig mange redere og fiskere for at de har tatt sikkerhet på alvor. Flere av de fartøyene som ble innsjisert kunne kvitteres ut med

null pålegg, og mange av disse hadde stort fokus på vedlikehold av utstyr og tidsfrister. Alt sikkerhetsarbeid og vedlikehold var satt i system, og man hadde gode rutiner på oppfølging.

Arbeidsgruppe

Forut for kampanjen hadde direktoratet i september 2008 invitert til et arbeidsmøte i forbindelse med Sjøsikkerhetskonferansen i Haugesund. Formålet var å opprette en arbeidsgruppe for å forebygge ulykker i fiskeflåten. Gruppen ble etablert i november i fjor. Kystfiskarlaget og sjømannsorganisasjonene, sammen med forsikringsselskaper og andre aktører i næringen, er representert i gruppen. Norges Fiskarlag takket nei til å delta, og som et resultat av dette fikk direktoratet aldri til det samarbeidet som hadde vært ønskelig forut for kampanjen. Men etter som tiden har gått, har vi fått med Norges Fiskarlag. Dette fører til en bred medvirkning når vi nå skal se på ulike løsninger og forskriftsendringer for å imøtekomme resultatet av kampanjen. Norges Fiskarlag har sammen med de andre aktørene lagt ned et enormt arbeid i holdningsskapende arbeid. Det er nok en medvirkende årsak til at vi 2008 ikke hadde noen dødsulykker i fiskeflåten.

Basert på det arbeidet som alle har gjort, og som man på ulike måter tar med seg inn i arbeidsgruppen, mener direktoratet en har et bredt og godt grunnlag for å klare å gjøre noe med problemene som kampanjen avdekket. Sjøfartsdirektoratet vil nemlig ikke kunne snu en dårlig trend med nye regelverk og forskrifter alene. Den største og viktigste innsatsen vil ligge i holdningsskapende arbeid og informasjon

Engasjere familien

Sjøfartsdirektoratet tror at kampanjen overfor fiskeflåten og det fokuset dette har fått både i media og næringen, har gjort at forståelsen for det arbeidet som må gjøres har blitt helt annerledes. Direktoratet planlegger en oppfølging av kampanjen. Både for de fartøyene som ble kontrollert i år og andre, vil få uanmeldte tilsyn neste år. Samtidig må alle dra lasset i sammen for å endre holdninger og øke forståelsen for at sikkerhetsplanlegging er nødvendig for at hver enkelt yrkesutøver i denne gruppen skal komme trygt tilbake fra fiske. Ikke minst skal familiene til fiskerne føle seg tryggere på at de får sine kjære hjem igjen. Sjøfartsdirektoratet vil utfordre hele familien til å engasjere seg i sikkerhetsarbeidet, slik at det blir en naturlig ting å fokusere på egen og andres sikkerhet.

Sjøfartsdirektoratets lokaler i Haugesund.

FOTO: MATH-LANDE

Fakta om Sjøfartsdirektoratet

Sjøfartsdirektoratets hovedkontor ligger i Haugesund. Vi har 308 stillinger. 103 av disse er tilknyttet våre stasjoner langs kysten og tre på velferdsstasjoner i utlandet. Blant våre medarbeidere utgjør sivilingeniører, ingeniører, maskinister, nautikere og jurister de største faggruppene. I tillegg har vi blant annet en rekke medarbeidere med bakgrunn innenfor miljø, arkivfag, økonomi, informasjon, IT og HR.

Internasjonalt arbeid for sjøsikkerhet

Norge er en stormakt innen internasjonal skipsfartspolitik.

Som en av verdens største skipsfartsnasjoner, er Norge i front for å utvikle en sikker og miljøbevisst internasjonal skipsfart. Sjøfartsdirektoratet leder an i dette arbeidet og har et bredt og tungt internasjonalt engasjement.

- Vi er verdens sjette største skipsnasjon, derfor har vi stor innflytelse, sier fungerende sjøfartsdirektør Sigurd Gude. - I tillegg til å ha en stor flåte har vi også en langstrakt kyst, og er en pådriver innen utvikling av ny teknologi. Ifølge flere internasjonale undersøkelser kommer Norge også bra ut når det gjelder arbeids- og levevilkårene til sjøfolk om bord på norske skip. Det er krevende å nå en slik posisjon og det er ikke mindre krevende å spre de samme holdningene til andre flaggstater. Skipsfarten møter stadig utfordringer som stiller krav til oppdatert regelverk og etterlevelse av gjeldende lover.

Gjenvälgt i IMO

At Norge har en sentral rolle internasjonalt, vises blant annet ved at vi er gjenvälgt som rådsmedlem i FNs internasjonale maritime organisasjon IMO. Rådet er ansvarlig for IMOs strategiske plan og budsjett. Det er særlig viktig for Norge å følge arbeidet med strategiplanene, da dette legger premissene for arbeidet i komiteene og underkomiteene. Rådet er åpent for alle IMOs medlemmer, men dersom det kommer til uenighet og en

avstemming blir nødvendig, er det bare rådets medlemmer som kan stemme. Rådet velges for to år ad gangen og består av ti medlemmer i kategori A (land med stor skipsfart), ti medlemmer i kategori B (land med store skipsfartsinteresser) og tjue medlemmer i kategori C (andre land med spesiell interesse for skipsfart). Norge vært medlem av i kategori A siden vi ble medlemmer i IMO i 1959.

- Det er viktig at Norge ble gjenvälgt slik at vi sikrer vår innflytelse i organisasjonen, sier nærings- og handelsminister Trond Giske i en pressemelding på departementets nettside.

Bedre holdninger kan berge liv og miljø

Men stort internasjonalt engasjement og fokus på regelverksutvikling er ikke nok for å bedre sikkerheten til sjøs. -Selv det beste regelverk kan ikke forhindre menneskelig feilhandling som kan føre til havari og skader på miljø og helse. Derfor er det så viktig å arbeide for å utvikle bedre holdninger til sjøsikkerhet, sier fungerende sjøfartsdirektør Sigurd Gude.

Det anslås at den menneskelige faktor er årsaken til rundt 80 prosent av alle ulykker til sjøs. Gude vil ha mindre slurv og bedre etterlevelse av regler. Terping på gode holdninger gir resultater, for antallet personulykker i skipsfarten har vist en klar nedgang de siste årene.

- Langsiktige holdningskampanjer har derfor en god effekt, konstaterer han.

Eilif Fjon (kommunikasjonsdirektør), Hedda K. Grip (informasjonskonsulent), Dag Inge Aarhus (nettredaktør)
FOTO: REIDUN NAPPEN

6 stjerner hos Norge.no

Sjøfartsdirektoratets nettside fikk 6 av 6 mulige stjerner i Norge.no sin kvalitetsvurdering av norske offentlige nettsted. Sammen med Konkurransetilsynet er dette de 2 nettstedene av totalt 46 tilsyn og direktorater som oppnådde full score. Direktoratet har hatt et stort fokus på videreutvikling og forbedring av nettstedet i år.

- Dette er noe vi i kommunikasjonsavdelingen har jobbet mye med i år. Vår nettredaktør Dag Inge Aarhus må ta en stor del av æren, i tett samarbeid med firmaet Epinova AS, for det flotte resultat, sier kommunikasjonsdirektør i Sjøfartsdirektoratet Eilif Fjon. Han trekker frem at forbedringene både er av synlig og mer skjult karakter. Men selv om direktoratet nå har 6 av 6 mulige stjerner betyr det ikke at en ser seg ferdige. Arbeidet med forbedring og videreutvikling pågår kontinuerlig - både i forhold til kravene som gjelder for offentlige nettsider og på selve innholdet.

Norges delegasjon til møte i IMO i London.

FOTO: EILIF FJON

Besøksadr. Smedasundet 50A, 5528 Haugesund
Telefon: 52 74 50 00
www.sdir.no